COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.8.2021
COM(2021) 485 final

2021/0276 (NLE)

Propunere de

# DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

**de autorizare a Italiei să aplice rate reduse ale accizelor la motorina utilizată pentru încălzire furnizată în comuna Campione d'Italia și la energia electrică furnizată în comuna respectivă în conformitate cu articolul 19 din Directiva 2003/96/CE**

# EXPUNERE DE MOTIVE

## 1. CONTEXTUL PROPUNERII

### • Motivele și obiectivele propunerii

Impozitarea produselor energetice și a energiei electrice în Uniune este reglementată de Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității[1] („Directiva privind impozitarea energiei” sau „directiva”).

În conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din directivă, pe lângă dispozițiile prevăzute în special la articolele 5, 15 și 17, Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate autoriza orice stat membru să introducă alte scutiri sau reduceri ale nivelului de impozitare din motive de politică specifice.

Comuna italiană Campione d’Italia este o enclavă a Italiei în Elveția, cu o arie geografică foarte limitată și o populație redusă[2]. Teritoriul său, care se învecinează parțial cu lacul Lugano, este înconjurat în întregime de cantonul elvețian Ticino.

Această enclavă are o structură orografică abruptă, care îi limitează urbanizarea și accesibilitatea globală, îngreunând astfel desfășurarea de activități industriale.

În plus, Campione d’Italia se confruntă cu o criză economică gravă (accentuată și mai mult de pandemia de COVID-19) cauzată de închiderea cazinoului, pe care se baza aproape în întregime economia sa.

Pe lângă aceasta, includerea comunei Campione d’Italia în teritoriul vamal al Uniunii la 1 ianuarie 2020[3] a condus la o creștere a costurilor produselor energetice (cum ar fi energia electrică și motorina utilizată drept combustibil pentru încălzire)[4].

Potrivit autorităților italiene, situația geografică specială a comunei Campione d’Italia, combinată cu lipsa unei rețele de aprovizionare cu gaze și cu condiții climatice dificile, duce la costuri mai ridicate ale energiei, indiferent dacă aceasta provine din Elveția sau din cea mai apropiată provincie italiană. În mod concret, distanța minimă pe cale rutieră care trebuie parcursă pentru alimentarea cu păcură din Italia este de aproximativ 30 km (distanța dintre Campione și Como). În plus, necesitatea de a îndeplini formalitățile vamale pentru trecerea frontierei italiene și elvețiene reprezintă un puternic factor de descurajare pentru operatorii economici italieni, pe lângă faptul că reprezintă un cost suplimentar.

Prin scrisoarea din 7 august 2020, autoritățile italiene au solicitat autorizarea aplicării unor rate reduse ale accizelor la motorina utilizată pentru încălzire și la energia electrică furnizate pe teritoriul comunei Campione d’Italia. Pentru justificarea cererii sale de derogare, Italia subliniază situația unică a comunei Campione d’Italia descrisă mai sus.

Ratele propuse pentru energia electrică sunt de 0,0005 EUR per kWh pentru utilizarea în alte spații și locuri decât gospodăriile și 0,001 EUR per kWh pentru utilizarea în gospodării, ceea

---

1 JO L 283, 31.10.2003, p. 51–70.

2 Aproximativ 2,6 km², din care 0,9 km² teren și 1,7 km² lac, și o populație rezidentă la 1 ianuarie 2019 de 1 961 de locuitori.

3 Acest nou statut vamal și fiscal al comunei Campione d’Italia a fost prevăzut în Regulamentul (UE) 2019/474 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 și în Directiva (UE) 2019/475 a Consiliului din 18 februarie 2019.

4 Costul energiei pentru utilizatorii situați în Campione d’Italia a crescut puternic, cu aproape 18 % pentru energia electrică și cu 22 % pentru motorină, de la includerea în teritoriul vamal al Uniunii la 1 ianuarie 2020 (din cauza accizelor și a TVA).

ce reprezintă 4 % din acciza națională, dar corespunde ratelor minime prevăzute de Directiva privind impozitarea energiei. Pentru motorina utilizată drept combustibil pentru încălzire, rata propusă este de 201,50 EUR pentru 1 000 de litri, ceea ce corespunde unui procent de 50 % din rata aplicată la nivel național, dar depășește rata minimă stabilită de Directiva privind impozitarea energiei.

Astfel, impozitele indirecte aplicate acestor produse energetice consumate în Campione d'Italia ar fi, în linii mari, identice cu cele aplicate în Elveția[5].

Prin autorizația solicitată, Italia urmărește să reducă costurile ridicate ale energiei pentru gospodăriile și întreprinderile din zona respectivă, deoarece aceste produse energetice sunt utilizate pentru încălzire (motorină) și pentru a satisface toate nevoile zilnice normale asociate consumului de energie electrică (iluminat, funcționarea aparatelor de uz casnic, încălzire și răcire etc.).

Acest avantaj fiscal ar permite reducerea costurilor suplimentare pentru încălzire ale populației din Campione d'Italia, care se datorează climei reci, dificultăților legate de achiziționarea de combustibil și costurilor specifice de asigurare a conformității.

Prin urmare, această măsură pare a fi un instrument adecvat pentru a remedia situația specifică a comunei italiene.

Perioada de valabilitate solicitată este de șase ani, între 1 iulie 2021 și 30 iunie 2027, încadrându-se în intervalul maxim permis de articolul 19 din Directiva privind impozitarea energiei.

Avantajul fiscal nu poate fi combinat cu alte reduceri ale accizelor. Acesta ar fi rezervat consumului în comuna Campione d'Italia.

Cheltuielile bugetare anuale sunt estimate la 0,105 milioane EUR.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

*Dispoziții ale Directivei privind impozitarea energiei*

Articolul 19 alineatul (1) primul paragraf din directivă are următorul conținut:

*Pe lângă dispozițiile prevăzute în articolele anterioare, în special articolele 5, 15 și 17, Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate autoriza orice stat membru să introducă alte scutiri sau reduceri din motive de politică specifice.*

Prin intermediul acestei reduceri fiscale, autoritățile italiene urmăresc obiectivul de a reduce efectele sociale și economice ale crizei care afectează populația din Campione d'Italia prin atenuarea impactului costurilor mai ridicate de achiziționare a păcurii și a energiei electrice.

Posibilitatea de a introduce un tratament fiscal favorabil pentru anumite produse energetice și pentru energia electrică furnizate în comuna italiană Campione d'Italia poate fi avută în vedere în temeiul articolului 19 din directivă, deoarece scopul său este acela de a permite statelor membre să introducă noi scutiri sau reduceri din motive de politică specifice.

Articolul 19 alineatul (2) din Directiva 2003/96/CE prevede, pentru acest tip de măsură, o perioadă de maximum șase ani, cu posibilitate de prelungire. Ținând seama de absența oricărui impact negativ al regimului actual asupra comerțului în interiorul UE și asupra

[5] Energia electrică și motorina ar fi în continuare cu 7-8 % mai scumpe.

nivelului general de impozitare a combustibililor și a energiei electrice în Italia, Comisia propune în acest stadiu acordarea autorizației solicitate de Italia pentru o perioadă de șase ani, și anume de la 1 iulie 2021 până la 30 iunie 2027. Totuși, derogarea nu trebuie să submineze evoluțiile viitoare ale cadrului juridic existent și trebuie să ia în considerare revizuirea iminentă a Directivei privind impozitarea energiei și posibila adoptare de către Consiliu a unui act juridic bazat pe o propunere a Comisiei de modificare a directivei respective. Această revizuire urmează evaluării Directivei privind impozitarea energiei[6] și concluziilor Consiliului privind cadrul UE pentru impozitarea energiei din 28 noiembrie 2019[7]. În concluziile sale, Consiliul a invitat Comisia să analizeze și să evalueze opțiunile posibile în vederea publicării în timp util a unei propuneri de revizuire a Directivei privind impozitarea energiei și a cerut, de asemenea, Comisiei să acorde o atenție deosebită domeniului de aplicare al directivei, ratelor minime și reducerilor și scutirilor fiscale specifice.

În aceste condiții, deși pare oportun să se acorde autorizația pentru perioada solicitată, este necesar ca valabilitatea derogării să fie condiționată de începerea aplicării dispozițiilor generale din acest domeniu înainte de sfârșitul lunii iunie 2027.

*Norme privind ajutoarele de stat*

Măsura poate constitui un ajutor de stat în conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din TFUE. Dat fiind faptul că ratele reduse se situează peste nivelul minim din UE, măsura ar fi reglementată de articolul 44 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare). La expirarea perioadei de valabilitate a Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare, la 31 decembrie 2023, ajutorul rămâne scutit pe parcursul unei perioade de ajustare de șase luni [a se vedea articolul 58 alineatul (4) din Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare]. Decizia nu aduce atingere normelor aplicabile în materie de ajutoare de stat în perioada de derogare.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Comisia trebuie să examineze fiecare cerere de derogare în temeiul articolului 19 din Directiva privind impozitarea energiei luând în considerare buna funcționare a pieței interne, necesitatea de a asigura o concurență loială și politicile UE privind sănătatea, mediul, energia și transporturile.

Diferențierea fiscală reduce parțial costurile suplimentare de achiziționare a păcurii și a energiei electrice în comuna Campione d'Italia, care este deosebit de dezavantajată în comparație cu restul Italiei și pentru care rata standard de impozitare ar conduce la o sarcină fiscală excesivă. Situația geografică specială, asociată cu lipsa accesului la rețeaua de gaze naturale și cu condițiile climatice dificile, se traduce efectiv prin costuri mai ridicate de furnizare a produselor energetice.

Ratele reduse de impozitare atât pentru păcură, cât și pentru energia electrică ar permite gospodăriilor și întreprinderilor din Campione d'Italia să evite o creștere a costurilor produselor energetice. Acestea rămân egale sau mai mari decât nivelurile minime de impozitare ale UE stabilite în Directiva privind impozitarea energiei.

Măsura nu a fost considerată incompatibilă cu politicile relevante ale UE în domeniul energiei.

---

6 SWD(2019) 329 final.

7 Concluziile Consiliului din 28 noiembrie 2019, 14608/19, FISC 458.

Mai mult, această măsură este acceptabilă din punctul de vedere al bunei funcționări a pieței interne și al necesității de a asigura o concurență loială. Având în vedere efectele sale teritoriale și financiare limitate, măsura nu denaturează concurența și nu împiedică funcționarea pieței interne.

În cele din urmă, reducerea fiscală nu este cumulativă cu alte tipuri de reduceri fiscale.

## 2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

### • Temei juridic

Articolul 19 din Directiva 2003/96/CE a Consiliului.

### • Subsidiaritate (în cazul competenței neexclusive)

Domeniul fiscalității indirecte reglementat de articolul 113 din TFUE nu ține, în sine, de competența exclusivă a Uniunii Europene în sensul articolului 3 din TFUE.

Cu toate acestea, în temeiul articolului 19 din Directiva 2003/96/CE, Consiliul a primit competența exclusivă, în virtutea legislației secundare, de a autoriza un stat membru să introducă și alte scutiri sau reduceri în sensul dispoziției respective. Prin urmare, statele membre nu se pot substitui Consiliului. În consecință, principiul subsidiarității nu este aplicabil în cazul prezentei decizii de punere în aplicare. În orice caz, întrucât nu este un proiect de act legislativ, prezentul act nu trebuie transmis parlamentelor naționale în temeiul Protocolului nr. 2 la tratate, pentru verificarea conformității cu principiul subsidiarității.

### • Proporționalitate

Propunerea respectă principiul proporționalității. Reducerile fiscale nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit. Ele sunt aplicabile într-o zonă geografică foarte limitată. Ratele de impozitare autorizate sunt egale sau superioare nivelurilor minime de impozitare prevăzute de directivă.

### • Alegerea instrumentului

Instrumentul propus este o decizie de punere în aplicare a Consiliului. Articolul 19 din Directiva 2003/96/CE prevede numai acest tip de măsură.

## 3. REZULTATE ALE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

### • Evaluări ex post/verificări ale adecvării legislației existente

Măsura nu impune o evaluare a legislației existente.

### • Consultări cu părțile interesate

Prezenta propunere se bazează pe o cerere înaintată de Italia și se referă doar la acest stat membru.

### • Obținerea și utilizarea expertizei

Nu a fost necesar să se recurgă la expertiză externă.

- **Evaluarea impactului**

Prezenta propunere se referă la acordarea unei autorizații unui stat membru, la cererea acestuia, și nu necesită efectuarea unei evaluări a impactului.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificare**

Măsura nu prevede o simplificare. Ea se bazează pe o cerere înaintată de Italia și se referă doar la acest stat membru.

- **Drepturi fundamentale**

Măsura nu privește drepturile fundamentale.

## 4. IMPLICAȚII BUGETARE

Această măsură nu impune Uniunii nicio sarcină financiară sau administrativă. Prin urmare, propunerea nu are implicații asupra bugetului Uniunii Europene.

## 5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și mecanisme de monitorizare, evaluare și raportare**

Nu este necesar un plan de punere în aplicare. Prezenta propunere se referă la autorizarea reducerii nivelului de impozitare pentru un singur stat membru, la cererea acestuia. Autorizația se acordă pentru o perioadă limitată, până la data de 30 iunie 2027. Ratele de impozitare aplicabile vor fi egale sau superioare nivelului minim de impozitare stabilit prin Directiva privind impozitarea energiei. Măsura poate fi evaluată în cazul unei cereri de reînnoire după expirarea perioadei de valabilitate.

- **Documente explicative (pentru directive)**

Propunerea nu necesită documente explicative privind transpunerea.

- **Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii**

Ratele de impozitare pentru energia electrică vor fi de 0,0005 EUR per kWh pentru utilizarea în alte spații și locuri decât gospodăriile și 0,001 EUR per kWh pentru utilizarea în gospodării, ceea ce corespunde ratelor minime prevăzute de Directiva privind impozitarea energiei. Pentru motorina utilizată drept combustibil pentru încălzire, rata propusă este de 201,50 EUR pentru 1 000 de litri, ceea ce corespunde unui procent de 50 % din rata aplicată la nivel național, dar depășește rata minimă stabilită de Directiva privind impozitarea energiei.

Articolul 1 prevede că Italia va fi autorizată să aplice rate reduse de impozitare pentru motorina utilizată pentru încălzire furnizată în comuna Campione d'Italia și pentru energia electrică furnizată în comuna respectivă.

Articolul 2 prevede că autorizația solicitată se acordă începând de la 1 iulie 2021 până la 30 iunie 2027, conform solicitării Italiei, în limita perioadei maxime de șase ani permise de directivă.

2021/0276 (NLE)

Propunere de

# DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

## de autorizare a Italiei să aplice rate reduse ale accizelor la motorina utilizată pentru încălzire furnizată în comuna Campione d'Italia și la energia electrică furnizată în comuna respectivă în conformitate cu articolul 19 din Directiva 2003/96/CE

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității[8], în special articolul 19,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Prin scrisoarea din 7 august 2020, Italia a solicitat autorizarea aplicării unor rate reduse ale accizelor la motorina utilizată pentru încălzire și la energia electrică furnizate în comuna Campione d'Italia, în temeiul articolului 19 din Directiva 2003/96/CE. Autoritățile italiene au furnizat informații și precizări suplimentare în sprijinul cererii la 19 ianuarie 2021. Autorizația a fost solicitată pentru perioada 1 iulie 2021 – 30 iunie 2027.

(2) Comuna Campione d'Italia este o enclavă a Italiei în Elveția, cu o arie geografică foarte limitată și o populație redusă. Zona este muntoasă, ceea ce limitează dezvoltarea urbană, activitățile industriale și accesibilitatea sa globală. Având în vedere localizarea sa geografică, lipsa accesului la rețeaua de gaze naturale și condițiile climatice dificile, costurile de furnizare a produselor energetice în comuna Campione d'Italia sunt ridicate, indiferent dacă acestea sunt furnizate din Elveția sau din Italia. În plus, includerea comunei Campione d'Italia în teritoriul vamal al Uniunii la 1 ianuarie 2020 a condus la o creștere a costurilor energiei pentru gospodării și întreprinderi.

(3) Diferențierea accizelor urmărește să atenueze costurile ridicate ale energiei.

(4) Comisia a examinat măsura solicitată și a constatat că aceasta nu denaturează concurența, nu împiedică buna funcționare a pieței interne și nu poate fi considerată incompatibilă cu politicile Uniunii în domeniul mediului, al energiei și al transporturilor. Ratele reduse ale accizelor atât pentru motorină, cât și pentru energia electrică ar rămâne egale sau mai mari decât nivelurile minime de impozitare stabilite în Directiva 2003/96/CE și ar compensa parțial creșterea costurilor energiei în comună. Reducerea fiscală nu este cumulativă cu alte tipuri de reduceri fiscale.

(5) Prin urmare, este oportun ca Italia să fie autorizată să aplice, în comuna Campione d'Italia, rate reduse de impozitare pentru energia electrică și pentru motorina utilizată pentru încălzire.

[8] JO L 283, 31.10.2003, p. 51.

(6) Fiecare autorizație acordată în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Directiva 2003/96/CE trebuie să fie strict limitată în timp. Pentru a oferi comunei Campione d'Italia un grad suficient de certitudine, autorizația trebuie acordată pe o perioadă de șase ani. Cu toate acestea, pentru a nu aduce atingere evoluțiilor viitoare ale cadrului juridic existent, este necesar să se prevadă că, în cazul în care Consiliul, hotărând în temeiul articolului 113 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, introduce un sistem general modificat de impozitare a produselor energetice cu care prezenta autorizație nu ar fi compatibilă, prezenta autorizație încetează să se aplice la data la care devin aplicabile respectivele norme generale.

(7) Prezenta decizie nu aduce atingere aplicării normelor Uniunii privind ajutoarele de stat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

*Articolul 1*

Italia este autorizată să aplice rate reduse ale accizelor la motorina utilizată pentru încălzire furnizată în comuna Campione d'Italia și la energia electrică furnizată în comuna respectivă, cu condiția respectării nivelurilor minime de impozitare prevăzute la articolele 9 și 10 din Directiva 2003/96/CE.

*Articolul 2*

Prezenta decizie se aplică de la 1 iulie 2021 până la 30 iunie 2027.

Cu toate acestea, în cazul în care Consiliul, hotărând în temeiul articolului 113 sau al oricărei alte dispoziții pertinente din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, introduce un sistem general modificat de impozitare a produselor energetice cu care autorizația acordată la articolul 1 din prezenta decizie nu ar fi compatibilă, prezenta decizie expiră la data la care devin aplicabile respectivele norme generale.

*Articolul 3*

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu*
*Președintele*